

Total No. of Questions: 03

Seat No.:

NOV 2025

DES SHRI NAUALMAL FIORDIA LAW COLLEGE, PUNE

LL.B. (Semester-II)(Equivalence)

First Year of Three Year Law Course

CONSTITUTIONAL LAW II (LC 0601)

(2023 Pattern) (Theory) (Revised)

Time: 3 Hours]

[Max. Marks: 70

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicates the full marks.

A] Attempt Any 2 questions from the following:

(15 x 2)

- 1) Explain different kinds of Emergency provided in Constitution of India.
- 2) Discuss the composition, powers and principle of collective responsibility of Council of ministers of the Union.
- 3) Explain the jurisdiction and superintending power of High Court.
- 4) Critically examine Atiabari Tea Company Ltd v The State of Assam and Other. Discuss in the light of Art 301 of the Indian Constitution.

B] Attempt Any 2 questions from the following:

(10 x 3)

- 5) What are the powers, privileges and immunities of the 'Members of Parliament'?
- 6) Discuss in detail the position and powers of the 'President of India'.
- 7) What is the procedure of passing a money bill and an ordinary bill in Parliament?
- 8) Critically examine whether The Constitutional (Application to Jammu and Kashmir) Order, 1954, represented a fair and effective balance between the autonomy guaranteed under Article 370 and the sovereign interests of the Union of India.
- 9) Explain in detail the administrative relation between Union and State.

C] Write Any 2 Short Notes:

(05 x 2)

- a) Administration of Union territories.
- b) Contractual Liability of State
- c) Sarkaria Commission.
- d) Indian Federalism distinguished from American Federalism.

Total No. of Questions: 03

Seat No.:

NOV 2025

DES SHRI. NAVALMAL FIORDIA LAW COLLEGE, PUNE

LL.B. (Semester-II) [Equivalence]

First Year of Three Year Law Course

Subject Name & Code - JURISPRUDENCE (LCC0604)

(2023 Pattern) (Theory)

Time: 3 Hours]

[Max. Marks: 70

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicates the full marks.

A] Attempt Any 2 questions from the following:

(15 x 2)

- 1) Explain in detail evolution of Natural Law Theory. How relevant is the Natural Law theory in the present day context? Give reasons for your answer.
- 2) Explain the concept of 'Social Engineering' and Roscoe Pound's proposition of 'Law as a Science of Social Engineering'.
- 3) Define and explain the notion of 'Administration of justice' in civil matters.
- 4) Elaborate the correlation between Law and Morality. Support your explanation with relevant examples from the Indian Legal System.

B] Attempt Any 3 questions from the following:

(10 x 3)

- 5) Explain the meaning of property. Discuss various kinds and modes of acquiring property.
- 6) Discuss in detail concept and theories of corporate personality.
- 7) Critically analyze Precedent as a source of law. What factors affect the bindingness of Precedent?
- 8) Explain essential elements of Possession and distinguish it from Ownership.
- 9) Explain Austin's Positivism with its relevance and application in the Indian context.

C] Write Short Notes:

(05 x 2)

10) Write Any 2.

- a) Obligation
- b) Characteristics of Legal Right
- c) Concept of Vicarious Liability
- d) Historical School

DESIGNER

डीईएस श्री नवलमल फिरोदिआ लॉ कॉलेज

LL.B. (Semester-II) [Equivalence]

First Year of Three Year Law Course

Subject Name & Code - JURISPRUDENCE (LCC0604)

(2023 Pattern) (Theory)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 7०

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाची सूचना

- ☐ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- ☐ प्रत्येक प्रश्नाच्या उजवीकडील रकान्यामध्ये त्या प्रश्नाला एकूण किती गुण आहेत ते दर्शवले आहे.

खालीलपैकी कोणतेही 2 प्रश्न सोडवण्याचा प्रयत्न करा:

(१५ x ३)

- १) नैसर्गिक कायदा सिद्धांताची उल्लांती सविस्तरपणे स्पष्ट करा. सध्याच्या संदर्भात नैसर्गिक कायदा सिद्धांत किती संबंधित आहे? तुमच्या उत्तराची कारणे द्या.
- २) सामाजिक अभियांत्रिकीची संकल्पना आणि रोस्को पौंड यांचा 'सामाजिक अभियांत्रिकीचे विज्ञान म्हणून कायदा' हा प्रस्ताव स्पष्ट करा.
- ३) नागरी बाबींमध्ये 'न्याय प्रशासन' ही संकल्पना परिभाषित करा आणि स्पष्ट करा.
- ४) कायदा आणि नैतिकता यांच्यातील सहसंबंध विस्तृत करा. भारतीय कायदेशीर व्यवस्थेतील संबंधित उदाहरणांसह तुमच्या स्पष्टीकरणाचे समर्थन करा.

ब) खालीलपैकी कोणतेही 3 प्रश्न सोडवण्याचा प्रयत्न करा:

(10 x 3)

- ५) मालमत्तेचा अर्थ स्पष्ट करा. मालमत्ता मिळवण्याच्या विविध प्रकार आणि पद्धतींवर चर्चा करा.
- ६) कॉर्पोरेट व्यक्तिमत्त्वाची संकल्पना आणि सिद्धांतांची सविस्तर चर्चा करा.
- ७) कायद्याचा स्रोत म्हणून मागील न्यायालयीन निर्णय)चे टीकात्मक विश्लेषण करा. मागील न्यायालयीन निर्णय)चे बंधनकारकता कोणते घटक प्रभावित करतात?
- ८) मालकी हक्काचे आवश्यक घटक स्पष्ट करा आणि ते मालकी हक्कापासून वेगळे करा.
- ९) ऑस्टिनचा सकारात्मकतावाद भारतीय संदर्भात त्याची प्रासंगिकता आणि वापरासह स्पष्ट करा.

क) टिपा लिहा:

(05 x 2)

कोणत्याही 2 टिपा लिहा

अ) दायित्व

ब) कायदेशीर हक्कांची वैशिष्ट्ये

क) विकेरियस दायित्वाची संकल्पना

ड) ऐतिहासिक विचारधारा

DES SNEHC

NOV 2025

Total No. of Questions: 03

Seat No.:

DES SHRI NAVALMAL FIRODIA LAW COLLEGE, PUNE

LL.B. (Semester-II) [Equivalence]

First Year of Three Year Law Course

Subject Name & Code - Media Laws [LGE 0609]

(CBCS 2023 Pattern) (Theory)

[Time: 3 Hours]

[Max. Marks: 70]

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicates the full marks.

A] Attempt Any 2 questions from the following:

(15 x 2)

1. Evaluate the significance of media in a democracy. In your answer, discuss at least four key functions of media and critically assess to what extent media fulfils these functions in contemporary society.
2. "Trace the historical evolution of press laws in the United Kingdom, United States and India. How did changes in these laws influence freedom of the press, and what impact did this have on the global development of media laws?"
3. Explain how the freedom of press is protected under the Indian Constitution. Discuss the role of Article 19(1)(a) of the Constitution of India, and why the framers chose not to explicitly mention 'press'.
4. Examine the concept of contempt of court in relation to media and judiciary. How does the Contempt of Courts Act, 1971 regulate media reporting about ongoing judicial proceedings, and why is it considered necessary for the justice system?

B] Attempt Any 3 questions from the following:

(10 x 3)

5. What is sedition under Indian law (mention relevant section) and how does it affect media freedom?
6. Analyse the significance of the Prasar Bharati Act, 1990 in the Indian broadcasting landscape. Has public broadcasting under Prasar Bharati achieved its objective of autonomy and impartiality?

7. Critically examine the role of self-regulatory bodies in media regulation — especially the Advertising Standards Council of India (ASCI). Are self-regulation mechanisms sufficient to ensure responsible media conduct? Explain.
8. Critically assess whether the existing legal framework governing media in India (as regards criminal law, civil defamation, contempt, official secrets, service conditions of journalists) strikes a proper balance between media freedom and social responsibility. Support your answer with arguments for and against.
9. Write a note on committee on electoral reforms, 2010 and role of Media in electoral process.

C] Write Short Notes :

(5 x 2)

10. Write Any 2 Short Notes.

- a) Kinds of media
- b) Censorship
- c) Broadcasting rights
- d) Authoritarian theory

Total No. of Questions: 03

Seat No.:

DES SHRI NAVALMAL FIRODIA LAW COLLEGE, PUNE

एलएलबी (सेमिस्टर-II) [समतुल्यता]

तीन वर्षांच्या कायदा अभ्यासक्रमाचे पहिले वर्ष

विषयाचे नाव आणि कोड - मीडिया कायदे [LGE 0609]

(CBCS 2023 नमुना) (सिद्धांत)

[वेळ: 3 तास]

[कमाल गुण: 70]

उमेदवारांना सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- 2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

अ] खालीलपैकी कोणतेही २ प्रश्न विचारा:

(१५ X २)

१. लोकशाहीमध्ये माध्यमांचे महत्त्व मूल्यांकन करा. तुमच्या उत्तरात, माध्यमांच्या किमान चार प्रमुख कार्यावर चर्चा करा आणि समकालीन समाजात माध्यमे ही कार्ये किती प्रमाणात पूर्ण करतात याचे समीक्षण करा.
२. “युनायटेड किंग्डम, युनायटेड स्टेट्स आणि भारतातील प्रेस कायदांच्या ऐतिहासिक उत्क्रांतीचा मागोवा घ्या. या कायदांमधील बदलांचा प्रेस स्वातंत्र्यावर कसा परिणाम झाला आणि याचा जागतिक स्तरावर माध्यम कायदांच्या विकासावर काय परिणाम झाला?”
३. भारतीय संविधानानुसार प्रेस स्वातंत्र्याचे संरक्षण कसे आहे ते स्पष्ट करा. भारतीय संविधानाच्या कलम १९(१)(अ) ची भूमिका आणि रचनाकारांनी 'प्रेस'चा स्पष्टपणे उल्लेख का केला नाही यावर चर्चा करा.
४. माध्यमे आणि न्यायव्यवस्थेच्या संबंधात न्यायालयाचा अवमान या संकल्पनेचे परीक्षण करा. न्यायालयाचा अवमान कायदा, १९७९ चालू न्यायालयीन कार्यवाहीबद्दल माध्यमांचे वृत्तांकन कसे नियंत्रित करतो आणि न्यायव्यवस्थेसाठी ते का आवश्यक मानले जाते?

ब] खालीलपैकी कोणतेही ३ प्रश्न विचारण्याचा प्रयत्न करा:

(१० X ३)

५. भारतीय कायदानुसार देशद्रोह म्हणजे काय (संबंधित विभागाचा उल्लेख करा) आणि त्याचा माध्यम स्वातंत्र्यावर कसा परिणाम होतो?
६. भारतीय प्रसारण क्षेत्रात प्रसार भारती कायदा, १९९० चे महत्त्व विश्लेषण करा. प्रसार भारती अंतर्गत सार्वजनिक प्रसारणाने स्वायत्तता आणि निष्पक्षतेचे उद्दिष्ट साध्य केले आहे का?

७. माध्यम नियमनात स्वयं-नियामक संस्थांची भूमिका - विशेषतः जाहिरात मानक परिषद ऑफ इंडिया (ASCI) यांचे गंभीरपणे परीक्षण करा. जबाबदार माध्यम वर्तन सुनिश्चित करण्यासाठी स्वयं-नियमन यंत्रणा पुरेशी आहेत का? स्पष्ट करा.
८. भारतातील माध्यमांवर नियंत्रण ठेवणारी विद्यमान कायदेशीर चौकट (फौजदारी कायदा, नागरी बदनामी, अवमान, अधिकृत गुपिते, पत्रकारांच्या सेवा अटीबाबत) माध्यम स्वातंत्र्य आणि सामाजिक जबाबदारी यांच्यात योग्य संतुलन साधते का याचे गंभीरपणे मूल्यांकन करा. बाजूने आणि विरुद्ध युक्तिवादांसह तुमच्या उत्तराचे समर्थन करा.
९. निवडणूक सुधारणा समिती, २०१० आणि निवडणूक प्रक्रियेत माध्यमांची भूमिका यावर एक टीप लिहा.

क) टीपा लिहा :

(५ x २)

१०. कोणत्याही २ टीपा लिहा.

- अ) माध्यमांचे प्रकार
- ब) सेन्सॉरशिप
- क) प्रसारण हक्क
- ड) हुकूमशाही सिद्धांत
